

VERGİ HUKUKUNDA HARÇLAR MEVZUATI

Prof. Dr. Ali ÇİMAT

Doç. Dr. Adnan ERDAL

yaz
yayınları

**VERGİ HUKUKUNDA HARÇLAR
MEVZUATI**

Prof. Dr. Ali ÇİMAT

Doç. Dr. Adnan ERDAL

yaz
yayınları

2023

VERGİ HUKUKUNDA HARÇLAR MEVZUATI

Yazar: Prof. Dr. Ali ÇİMAT

ORCID NO: 0000-0003-4423-4696

Yazar: Doç. Dr. Adnan ERDAL

ORCID NO: 0000-0002-4417-9925

© YAZ Yayınları

Bu kitabın her türlü yayın hakkı Yaz Yayınları'na aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı Kanun'un hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın önceden izni alınmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

E_ISBN 978-625-6642-10-2

Aralık 2023 – Afyonkarahisar

Dizgi/Mizanpaj: YAZ Yayınları

Kapak Tasarım: YAZ Yayınları

YAZ Yayınları. Yayıncı Sertifika No: 73086

M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3

İscehisar/AFYONKARAHİSAR

www.yazyayinlari.com

yazyayinlari@gmail.com

info@yazyayinlari.com

ÖN SÖZ

Her türlü toplumsal ve bireysel ihtiyaçların karşılanmasına ilişkin kaynak bulma ihtiyacı, kamu otoritelerini çok değişik ve kalıcı finansman yolları bulmaya itmeye devam etmektedir. Kamusal veya özel faydanın birlikte ortaya çıktığı hizmetler yarı kamusal mal veya hizmetler olarak tanımlanmakta ve bu hizmetlerin kişilere sağladığı faydayı ölçmek ve fiyatlandırmak da mümkün olmaktadır. Bu tip mal veya hizmetler, özel sektör tarafından da üretilip pazarlanması mümkün olmakla birlikte bu tip hizmetlerin topluma da sağlaması gereken faydalar olması özel sektörün toplumsal faydayı göz ardı edebilme riskini de beraberinde getirmektedir. Yarı kamusal mal veya hizmetlerin toplumun diğer fertlerinden bağımsız olarak kişiye özel faydası belirlenebiliyor ise o zaman bu hizmetten faydalanan kişinin toplumun diğer fertlerinden farklı olarak ilave bir bedel ödemesi gerekmektedir.

Harçlar ancak kanun ile alınabilir. Kişiler harca dayalı bir hizmetten faydalanmadan önce alacağı hizmetin kendisine olan maliyetini tam olarak bilebilecek durumda olmaları kamu hizmetinden yararlanmaya başlama kararı için önemli olacaktır. Diğer taraftan harcın zora dayalı olarak alınması nedeniyle bu zorlamanın meclis tarafından kararlaştırılıp yasaya bağlanması hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Vergilerde olduğu gibi harçlar da maliye politikası aracı olarak kullanılabilir. Harç ölçüleri belirlenirken devletin teşvik politikası, sağlık politikası, imtiyazlı işlerden kazanılacak gelirin yüksekliği dikkate alınmaktadır. Vergilerden farklı olarak harç ödeyen, hizmetten doğrudan yararlanabilmekte ve özel bir fayda sağlayabilmektedir. Bu hizmetin verilmesi için harcın ödenmesi gerekmektedir. Faydanın ortaya çıkması harcı gerektiren temel sebeptir

Vergi ile harç arasındaki temel ortak nokta her ikisinin de kamu giderlerini karşılamak için alınıyor olmasıdır. Harçlarla ilgili olarak mali

güç ilkesi benimsenmiş ve harçlar, Anayasa'nın vermiş olduğu yetki ile çıkartılan kanunlardaki uygulaması bakımından hizmetten faydalananı hedef almıştır.

Harç adı altında alınan kamu gelirleri ile ilgili olarak uygulamada en sık karşılaşılanlar ; gelirleri genel yönetim bütçesine dahil olan ve 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nda düzenlenmiş olan harçlar ile 5597 Sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun kapsamında alınan yurt dışına çıkış harcı, yerel yönetim bütçesine dahil olan 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan harçlar ile cezaevi yapımında kullanılmak üzere 2548 Sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun kapsamında alınan ceza evi yapı harcı şeklindedir. Diğer taraftan harç niteliğinde olmakla beraber düzenleyici veya denetleyici kurum bütçelerinde yer alan ücret ve bedeller de bulunmaktadır.

Ülkemizde merkezi ve yerel yönetimlerce uygulanan çok değişik harçlara mevzuat bazında yer verildiği bu çalışmanın akademik ve uygulama camiası için yararlı olmasını temenni ederiz.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
1- 492 Sayılı Harçlar Kanunu.....	9
2- Belediye Gelirleri Kanunu	141
3- 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik.....	175
4- Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun.....	183
5- Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun.....	189
6- Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun	191
7- Köy ve Mahalle Muhtarlarının Ödeneklerinin Ödenme Usulü, Köy ve Mahalle Muhtarları ve İhtiyar Heyetleri Tarafından Verilecek Resmi Evrak ile Mahalle Muhtarlarının Harç Tahsilatının ve Paylarının Ödenmesi Biçimi Hakkında Yönetmelik.....	195
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	203
KAYNAKÇA	211

VERGİ HUKUKUNDA HARÇLAR MEVZUATI

yaz
yayınlari

YAZ Yayınları
M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3
İscehisar / AFYONKARAHİSAR
Tel : (0 531) 880 92 99
yazyayinlari@gmail.com • www.yazyayinlari.com

ISBN: 978-625-6642-10-2

9 786256 642102